

Отже, можна стверджувати, що в Україні постійно ведеться робота з метою збільшення потоку іноземних інвестицій в економіку України. Проте в наш час відбувається відплив інвестиційних ресурсів до секторів перерозподільної групи, тому на сучасному етапі національна економіка потребує концентрації інвестиційних ресурсів на таких стратегічно важливих напрямках: підвищення ефективності та збільшення виробничих потужностей підприємств харчової промисловості; підвищення енергоефективності основних галузей економіки; реконструкція та розвиток основних фондів транспортної інфраструктури тощо. Це вимагає здійснення цілеспрямованої державної інвестиційної політики, пріоритетними завданнями якої мають стати: створення і розвиток спеціалізованих інвестиційних кредитно-фінансових установ; розширення умов для посилення інвестиційної активності фізичних осіб; збільшення обсягів державного інвестування при посиленні його цільової спрямованості; заохочення інвестиційної діяльності суб'єктів господарювання [4].

1. Чувардинський О.Г. Сучасні проблеми розвитку торгівельно-інвестиційного співробітництва України і країн-членів Європейського Союзу // *Економіка та держава*. – № 2, 2007. – С.13–15. 2. Абрамович І.В. Напрями активізації державної політики щодо залучення іноземних інвестицій в економіку України // *Економіка та держава*, – № 3, 2007. – С.49–51. 3. www.investments.com. 4. www.ukrsta.gov.ua. 5. www.mfa.gov.ua. 6. www.podiji.com.ua. 7. www.niss.gov.ua.

С.В. Дутчак,
студент.

Науковий керівник – канд. екон. наук, доц. О.М. Рудницька

БАНКІВСЬКЕ ЗАКОНОДАВСТВО УКРАЇНИ ТА ЙОГО АДАПТАЦІЯ ДО ЗАКОНОДАВСТВА ЄС

Україна активно прагне стати членом ЄС. Проте для досягнення цієї мети потрібно здійснити зміни у національному законодавстві. Ці зміни стосуються і банківського законодавства.

Національний банк України видає нормативно-правові акти з питань, віднесених до його повноважень, які є обов'язковими для органів державної влади і органів місцевого самоврядування, банків, підприємств, організацій та установ незалежно від форм власності, а також для фізичних осіб. Стратегія економічного і соціального розвитку України на 2002–2011 роки передбачає внесення змін в банківське законодавство. Україні необхідно здійснити адаптацію до норм європейського права. Вивчення вітчизняної правової документації показало, що головною проблемою адаптації національного законодавства до правової системи ЄС є відсутність стабільного законодавства. Так, наприклад, із 30 тис. нормативно-правових актів України закони становлять лише 4,6 %. Основна відмінність національного законодавства від законодавства країн членів ЄС полягає в тому, що на рівні ЄС немає законів, існують лише директиви, які регулюють окремі сфери діяльності. Основні вимоги ЄС до банківської системи України викладені в першій та другій банківських координаційних директивах, які встановлюють межі законів [1].

Так, наприклад, щодо визначення системи гарантування вкладів, то норми Директиви 94/19/ЄС враховано вибірково, зокрема в частині встановлення принципів відшкодувань недоступних депозитів; фінансування Фонду гарантування вкладів кредитними установами; застосування заходів впливу на членів – порушників правил фонду; визначення обов'язків кредитних установ з інформування вкладників про систему гарантування вкладів із заборонаю використання такої інформації в рекламі; терміну задоволення вимог вкладів за системою гарантування вкладів, а також можливості його подовження; встановлення мінімальної суми відшкодування та визначення суб'єктів схеми гарантування вкладів.

Що стосується системи гарантування вкладів, то закон України «Про банки і банківську систему» частково відповідає положенням Директиви 94/19/ЄС щодо гарантування вкладів, оскільки ці положення поширюються як на фізичних, так і на юридичних осіб. Цей закон також не відповідає положенню вищезгаданої Директорії стосовно мінімального розміру суми покриття банківських вкладів: згідно з національним законодавством він становить 50 тис. грн. За європейським законодавством мінімальний розмір гарантування вкладів дорівнює 20 тис. євро.

Через ці прогалини в законодавстві України НБУ не має змоги доволі жорстко контролювати Комерційні банки, які, своєю чергою, ведуть свою діяльність, яка більше спрямована на забезпечення власних інтересів, аніж інтересів своїх клієнтів. Наприклад, для того, щоб залучити якомога більше клієнтів під час кризи ліквідності, банки почали збільшувати відсотки за депозитами, і навіть використовували безвідсоткові кредити. Проте часто такі акційні відсотки обходяться клієнтам дорожче від стандартних форм. Багато банків в своїх депозитних програмах передбачають плаваючі відсоткові ставки. Один із способів додаткового заробітку на депозитах вкладників – конвертація вкладів. Також є досить поширеним метод зниження суми зароблених вкладником відсотків нарахуванням їх щомісяця, а не після закінчення року. Наприклад, річний депозит на 5000 грн. під 20 % річних принесе вкладникові 1000 грн. додаткового прибутку. Проте коли ці 20 % ми поділимо на 12 місяців, то отримаємо 1,67 % на місяць. Коли ж банк буде нараховуватиме відсотки у розмірі 1,67 за депозитом, то вкладник за рік отримає лише 914,91 грн. Деякі фінансові установи тривалий час рекламують високі відсоткові ставки, проте вони не вказують що ця ставка (наприклад, 22 %) виплачується лише за останній місяць терміну дії вкладу. Так, наприклад, за перший місяць вкладник отримує 8 %; за другий – 10 %; за третій – 12 %; а обіцяні 22 % він отримує лише за останній місяць. І в результаті вкладник отримує не більше як 16 % річних [3].

Отже, для ефективнішого функціонування національної банківської системи та захисту прав вкладників необхідно врахувати багаторічний досвід функціонування інститутів захисту вкладників у різних країнах, бо якраз кошти населення в ринковій економіці формують найбільшу і найстабільнішу частину фінансових ресурсів банків, тому для України є актуальним удосконалення вітчизняного механізму, який би гарантував вклади. Виконання поставлених завдань в майбутньому дасть змогу органічно влитися в міжнародне співтовариство, стати його повноправним членом, та більшою мірою захищати права громадян України в фінансовому аспекті.

1. Чуб О.О. Адаптація Українського законодавства України до права ЄС: стан, проблеми та перспективи // Фінанси України. – 2008. – № 4. – С.57–67. 2. Іщенко О. Чи захищені сьогодні українські вкладники? // Вісник НБУ. – жовтень 2008. – С. 45. 3. Бахтіна А. Банківські вклади в Україні // Контракти. – 2008. – № 36.